

Sygn. akt: IX C 368/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015r.

Sąd Rejonowy w Opolu IX Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Piotr Sobków
Protokolant:	st. sekr. sądowy Grażyna Opalka

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015r. w Opolu

sprawy z powództwa A. R., J. S., K. R.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w O.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w O. na rzecz powoda J. S. kwotę 3.288,63 zł (dwa tysiące dwieście osiemdziesiąt osiem i 63/100 złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

- 2.179 zł od dnia 11 stycznia 2014r. do dnia zapłaty;

- 109,63 zł od dnia 15 maja 2014r. do dnia zapłaty;

- 1.000 zł od dnia 11 stycznia 2014r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w O. na rzecz powódki K. R. kwotę 1.000 zł (tysiąc złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 stycznia 2014r. do dnia zapłaty;

III. zasądza od pozwanej (...) Sp. z o.o. w O. na rzecz powoda A. R. kwotę 1000 zł (tysiąc złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 stycznia 2014r. do dnia zapłaty;

IV. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

V. zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnych kwotę 918 zł tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygn. akt IX C 368/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 maja 2014 r. złożonym w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli w W. powodowie J. S., K. R. oraz A. R. domagali się zasądzenia od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. na rzecz:

- J. S. kwoty 2.288,63 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 2.179,00 zł od dnia 11 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 109,63 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania,

- ponadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów kwot po 1.500 zł tytułem zadośćuczynienia za zmarnowany urlop wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 11 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, nadto o zasądzenie od pozwanego solidarnie na rzecz powodów kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, iż J. S. wykupił u pozwanego dwutygodniowe wczasy w Egipcie w R. B. Resort dla 3 osób w terminie od dnia 18 sierpnia 2013 r. do dnia 1 września 2013 r. i w dniu 8 sierpnia 2013 r. dokonał za niepłatności w wysokości 8.958,00 zł. Ministerstwo Spraw Zagranicznych w dniu 5 sierpnia 2013 r. wydało ostrzeżenie dla podróżujących do Egiptu zmieniające je z komunikatu - „zachowaj zwykłą ostrożność” na „ostrzegamy przed podróżą”, zaś dwa dni przed odlotem (...) zmieniło ostrzeżenie na „nie podróżuj”. Pozwany jednakże nie zaprzestał sprzedaży wczasów do Egiptu, zapewnił powodów, iż sytuacja w kurorcie jest stabilna i nie ma żadnych niebezpieczeństw. Dzień przed wylotem do Egiptu, powód zatelefonował do pozwanego z zapytaniem o sytuację w Egipcie, oraz czy coś się zmieniło w związku z komunikatami Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Pozwany wskazał, że wylot odbędzie się planowo, zaś w Egipcie jest całkowicie bezpiecznie.

W trakcie pobytu w Egipcie pomimo negatywnej rekomendacji (...) pozwany organizował wycieczki fakultatywne odbywające się poza kurortem. Powodowie korzystali z takich wycieczek a nawet planowali i rozmawiali z rezydentem o wycieczkach w drugim tygodniu pobytu. Powodowie jednakże zostali zmuszeni do powrotu do Polski w dniu 25 sierpnia 2013 r. tj. tydzień przed pierwotnym powrotem z uwagi na zmianę przez (...) w dniu 16 sierpnia 2013 r. ostrzeżenia dla podróżujących. Po powrocie do Polski powód złożył reklamację i wezwał do zwrotu opłaty za tydzień urlopu, który się nie odbył w kwocie 4.479,50 zł oraz do zapłaty zadośćuczynienia za zmarnowany urlop w kwocie 4.500 zł. Pozwany zobowiązał się do zwrotu kwoty 2.300 zł jednakże nie przelał jej na rachunek bankowy powoda, w pozostałym zakresie odmówił wypłaty żądanej kwoty. Powód dopiero w wyniku kolejnych wezwań otrzymał bezsporną kwotę w wysokości 2.300 zł w dniu 14 maja 2014 r. Powód zaliczył wpłaconą kwotę na poczet zaległych odsetek w wysokości 104,85 zł liczonych od kwoty 2.300 zł od dnia 11 stycznia 2014 r. do dnia 14 maja 2014 r., stąd też brakująca część bezspornej kwoty wynosi 104,85 zł. Powód wskazał, iż zadośćuczynienie za tzw. zmarnowany urlop wywodzi z faktu, iż czerpanie przyjemności z urlopu zostało zakłócone. Powodowie cały rok czekali na wyjazd do Egiptu, marzyli o niezakłóconym wypoczynku i oderwaniu się od codziennych spraw. Decyzja pozwanego pozbawiła ich wypoczynku, za który zapłacili, a z którego nie mogli skorzystać.

Pozwany w odpowiedzi na pozew podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu i wniósł o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Opolu jako miejscowo właściwego a ponadto wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż sytuacja w Egipcie stanowiła przyczynę wyłączenia odpowiedzialności pozwanego za nienależyte wykonanie umowy. W dniu 14 sierpnia 2013 r. w Egipcie wprowadzono stan wyjątkowy a godzina policyjna została przedłużona o kolejne 2 miesiące. Pozwany dokonał ewakuacji powodów dbając o zdrowie i życie turystów. W chwili podejmowania decyzji o powrocie powodów, pozwany nie wiedział jaki będzie dalszy los podróżujących, stąd też podjął najlepszą decyzję, która pozwalała, co prawda na przedwczesny, jednakże bezpieczny powrót do kraju.

Powodowie w piśmie procesowym z dnia 17 września 2014 r. w całości podtrzymali żądanie zawarte w pozwie.

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Woli w W. II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 25 września 2014 r. przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Opolu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód J. S. w dniu 8 sierpnia 2013 zawarł z pozwanym (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. umowę o świadczenie usług turystycznych, której przedmiotem było zorganizowanie imprezy turystycznej dla 3 osób – J. S., K. R. oraz A. R. w Egipcie w miejscowości M. El A. w Hotelu (...) w okresie od dnia 17 sierpnia 2013 r. do dnia 31 sierpnia 2013 r. Koszt imprezy turystycznej wynosił 8.958 zł, tj. za osoby dorosłe w kwocie po 3.659 zł zaś za małoletniego A. R. w kwocie 1.640 zł. Impreza turystyczna została w całości opłacona przez J. S. w dniu 8 sierpnia 2013 r.

Dowód:

- wydruk wiadomości e-mail z dnia 8 sierpnia 2013 r., k. 12-14.
- potwierdzenie wykonania przelewu z dnia 8 sierpnia 2013 r., k. 15.
- potwierdzenie rezerwacji opcjonalnej z dnia 8 sierpnia 2013 r., k. 16.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych w komunikatach dla podróżnych ostrzegało przed podróżą do Egiptu, następnie komunikat został zmieniony na „nie podróżuj -5.08.2013 ”. Taki komunikat został zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych przed wylotem powodów do Egiptu. Powód J. S. dwa dni przed wylotem telefonował do pozwanego aby upewnić się czy sytuacja społeczna i polityczna w Egipcie pozwala na bezpieczne spędzeniem tam wypoczynku. Przedstawiciele pozwanego wskazali, iż sytuacja jest stabilna oraz, że impreza turystyczna zostanie zorganizowana zgodnie z planem. Pobyt powodów w Egipcie został skrócony o tydzień, bowiem pozwany podjął w dniu 22 sierpnia 2013 r. decyzję o wstrzymaniu rejsów do całego Egiptu, do końca sezonu letniego w oparciu o aktualną rekomendację Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej. Powodowie wrócili do Polski w dniu 25 sierpnia 2013 r. Rekomendacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych nie uległa zmianie od czasu wylotu powodów do wcześniejszego ich powrotu.

Dowód:

- wydruki strony internetowej (...), k. 17-25.
- komunikat dotyczący zmiany daty wylotu, k. 26.
- wydruki informacji zamieszczonych na stronach internetowych, k. 59-64.
- protokół przesłuchania powoda J. S., k. 187-188.
- protokół przesłuchania powódki K. R., k. 187-188.

W trakcie pobytu powodów w Egipcie, w kurorcie, w którym przebywali sytuacja była bezpieczna i nie było powodu do niepokoju. Ograniczona została możliwość organizowania wycieczek fakultatywnych w niektórych miejscach z uwagi na niepokoje społeczne a także nie były wydawane pozwolenia niezbędne do wyjazdu poza kurort. Pobyt został skrócony z uwagi na małą liczbę turystów chcących przylecieć do Egiptu oraz bezpieczeństwo poza kurortami.

Dowód: zeznania świadka P. K., k. 156.

Powód J. S. w dniu 17 września 2013 r. złożył reklamację i wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 4.479,20 zł stanowiącą połowę ceny usługi oraz kwotę 4.500 zł – po 1.500 zł na osobę tytułem zadośćuczynienia za zmarnowany urlop. W odpowiedzi na reklamację pozwany przyznał powodowi kwotę 2.300 zł stanowiącą różnicę pomiędzy ceną imprezy turystycznej dwutygodniowej a tygodniowej. Powodowie ponownie dwukrotnie wezwali pozwanego do zapłaty wskazanych kwot w tym bezspornej kwoty w wysokości 2.300 zł. W odpowiedzi na wezwania pozwany podtrzymał swoje stanowisko i wskazał, że bezsporna kwota została przekazana na rachunek bankowy powoda. Bezsporna kwota w wysokości 2.300 zł wpłynęła na rachunek bankowy J. S. w dniu 14 maja 2014 r.

Dowód:

- reklamacja z dnia 17.09.2013 r., k. 27-28
- pismo pozwanego z dnia 21.10.2013 r. ,k. 29.
- wezwanie do zapłaty z dnia 30.12.2013 r., wraz z potwierdzeniem odbioru przesyłki, k. 30-34.

- odpowiedź na wezwanie z dnia 30.01.2014 r., k. 35-36.
- wezwanie do zapłaty z dnia 03.04.2014 r. wraz z potwierdzeniem odbioru przesyłki, k. 37-39
- potwierdzenie przelewu otrzymanego, k. 41.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w znacznej części. Na uwzględnienie w całości zasługiwało żądane wypłaty odszkodowania zaś na uwzględnienie w większej części powództwo o zadośćuczynienie.

Pomiędzy stronami nie były kwestionowane okoliczności wcześniejszego zakończenia organizowanej przez pozwanego imprezy turystycznej, powrotu powodów do Polski oraz przyznania bezspornej kwoty w wysokości 2.300 zł przez pozwanego. Spór pomiędzy stronami oscylował wokół odpowiedzialności pozwanego za skrócenie wycieczki powodów oraz wysokości odszkodowania, zasadności domagania się zadośćuczynienia za tzw. zmarnowany urlop.

Dokonana ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego dała podstawy do ustalenia, że pozwany nie wykazał przyczyny pozwalającej na zwolnienie organizatora turystyki z odpowiedzialności w postaci siły wyższej, zaś powodowie udowodnili fakt zawarcia umowy, poniesienia kosztów imprezy turystycznej oraz okoliczności zmarnowania urlopu.

Strony łączyła umowa o organizację usługi turystycznej, prawa i obowiązki stron regulowały także warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych, będące integralną częścią umowy.

Zgodnie z art. 11 a ust. 1 w ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 223, poz. 2268 ze zm.), organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie: działaniem lub zaniechaniem klienta, działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nie uczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo siłą wyższą.

Przedmiotem regulacji powyżej przywoływanej ustawy są warunki świadczenia przez przedsiębiorców usług turystycznych na terenie kraju i za granicą. Ustawa ta wprowadza kategorię umów nazwanych - „umowę o świadczenie usług turystycznych”, przez którą należy rozumieć wszelkiego rodzaju usługi świadczone turystom. Usługa owa obejmuje w praktyce kilka różnych świadczeń traktowanych jednak jako jedno zobowiązanie. Konsekwencją takiej konstrukcji jest to, że za wykonanie wszystkich mieszczących się w ramach umowy świadczeń, pomimo, iż są one z reguły realizowane przez różne podmioty- odpowiedzialność wobec usługobiorcy ponosi jedynie organizator turystyki (art. 11 a ustawy). Z powyższego wynika szeroko zakreślony zakres odpowiedzialności organizatora, albowiem odpowiada on nie tylko za działania własne, ale również działania osób, z pomocą których zobowiązanie wykonuje. Organizator imprezy turystycznej nie może zwolnić się z odpowiedzialności poprzez powołanie się na brak winy w nadzorze nad tymi osobami lub w brak winy w ich wyborze. Jediną podstawą prawną do wyłączenia jego odpowiedzialności jest wykazanie zaistnienia ściśle określonych w ustawie przesłanek egzoneracyjnych. Dodać należy, iż pozostałe przesłanki odpowiedzialności ex contractu, tj. 1.pojęcie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, 2.szkoła szeroko rozumiana (uszczerbek majątkowy: rzeczowy i osobowy, uszczerbek niemajątkowy), 3. związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem a szkoda - regulowane są przez odpowiednie przepisy k.c.

W ustawowym katalogu usług turystycznych „impreza turystyczna” jest zdefiniowana jako obejmująca co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu. W myśl art. 14 ust. 1 ustawy umowa o świadczenie usług turystycznych polegających na organizowaniu imprez turystycznych wymaga formy pisemnej i powinna zawierać określone postanowienia, których zakres został szczegółowo zakreślony w ustępie 2 tego przepisu. Ustawa nakłada jednocześnie na organizatora obowiązek szczegółowej informacji co do zakresu, przedmiotu i treści poszczególnych świadczeń jeszcze przed zawarciem umowy, przy czym informacja ta powinna być doręczona w postaci

dokumentu pisemnego, zrozumiałego i przystępnego. Dane zawarte w broszurach, folderach, katalogach czy innych formach ofert stają się elementem kontraktu z klientem, o ile nie będzie on zawierał odmiennych postanowień (art. 12 i 13).

W ustawie uregulowano m. in. w sposób szczególny zagadnienia związane z zawieraniem, wykonywaniem i rozwiązywaniem umów o świadczenie usług turystycznych, w tym prawo odstąpienia od umowy przez klienta w określonego rodzaju sytuacjach za zwrotem ceny, prawo do otrzymania nieodpłatnie świadczeń zastępczych tej samej jakości oraz do żądania odszkodowania (art. 11 a, 14 ust. 5 i 6 i art. 16 a). Jednakże z uwagi, iż regulacja tej kategorii umów nie jest wyczerpująca, to zgodnie z art. 11 ustawy w zakresie w niej nie unormowanym, znajdują do niej zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

Ustawodawca mając na celu ochronę klienta imprezy turystycznej wprowadził ustawowe domniemanie odpowiedzialności organizatora za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umówionej usługi turystycznej. Tym samym, uczestnik imprezy dochodzący ochrony swoich praw z tego tytułu musi jedynie wykazać, że świadczenia objęte umową nie zostały wykonane albo zostały wykonane niezgodnie z jej treścią oraz że stanowiło to *causę* powstania po jego stronie szkody majątkowej lub niemajątkowej. Zakres okoliczności, za jakie odpowiada organizator turystyki musi uwzględniać wysoki miernik staranności, jakiego należy wymagać od profesjonalisty (art. 355 §2 k.c.).

Zgodnie z ogólną zasadą kodeksu cywilnego wyrażoną w art. 6 k.c. i przy uwzględnieniu zapisów ustawowych dotyczących odpowiedzialności kontraktowej (art. 11 a ust. 1 ustawy oraz posiłkowo art. 471 k.c.), to na osobie dochodzącej swego roszczenia na drodze postępowania sądowego spoczywa ciężar wykazania okoliczności niezbędnych do ustalenia zakresu odpowiedzialności pozwanego, tj. zarówno jej podstawy faktycznej i prawnej, jak i wysokości żądanej należności.

W zakresie żądania odszkodowania powodowie udowodnili, iż pozwany pomimo wiedzy o zakresie zwiększonego ryzyka organizowania imprez turystycznych w Egipcie – w postaci rekomendacji Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej – nie podjął adekwatnych do tej sytuacji środków np. odwołania lotu. Powód J. S. przed wylotem na bieżąco monitorował sytuację w Egipcie oraz pozyskiwał kilkakrotnie informacje w przedmiocie ewentualnych przeszkód w organizowanej imprezie turystycznej, a co istotne za każdym razem zapewniany był o stabilnej i pozbawionej niebezpieczeństw sytuacji w Egipcie. Okolicznością bezsporną było skrócenie o tydzień pobytu J. S., K. R. oraz A. R. w Egipcie. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. nie udowodniła, iż przyczyną niewykonania zawartej umowy o świadczenie usług turystycznych była siła wyższa w postaci niepewnej i napiętej sytuacji polityczno-społecznej w Egipcie.

Stan taki istniał już na kilka dni przed wylotem powodów do Egiptu, zaś pozwany nie wykazał jakoby sytuacja uległa diametralnej zmianie, zaś nie uległa zmianie rekomendacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Pozwana decydując się na wysyłanie turystów do miejsca w którym miała stałe osoby pełniące funkcje rezydentów, niezależnie od zaleceń Ministerstwa Spraw Zagranicznych, dysponowała na bieżąco informacją co do tego co działo się w Egipcie, wysyłając zatem turystów brała także na siebie ryzyko możliwości nienależytego wykonania usługi.

W ocenie Sądu przyczyną skrócenia pobytu powodów nie była siła wyższa bowiem powodowie przez pierwszy tydzień wypoczynku korzystali z atrakcji zapewnianych w kurorcie oraz z wycieczek fakultatywnych, nie było zatem żadnych przeszkód aby powodowie pozostali do planowanego końca imprezy turystycznej w kurorcie. Jak wskazał świadek będący organizatorem turystyki pozwanego - „w kurortach sytuacja była bezpieczna, nie było powodów do niepokoju” Sytuacja ta wymagała jedynie zrezygnowania z organizowana wycieczek fakultatywnych odbywających się poza kurortem, ponadto nie były one objęte zawartą przez powodów umową. Twierdzenia powodów wskazujące na prawdziwą przyczynę powrotu do Polski w postaci braku ekonomicznego uzasadnienia po stronie pozwanego dla pozostawienia turystów w Egipcie znalazły potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Powodowie wykazali, iż transfer małej liczby osób przebywających w kurorcie, brak możliwości organizowania wycieczek fakultatywnych przesądził o wcześniejszym powrocie powodów. Przyczyną tą nie była siła wyższa w postaci stanu wyjątkowego bowiem istniała ona od samego początku pobytu powodów. Z uwagi na powyższe należało

zasądzić od pozwanego na rzecz powoda J. S. połowę ceny imprezy turystycznej w wysokości 4.479 zł pomniejszonej o bezsporną kwotę wypłaconą przez pozwanego w wysokości 2.300 zł tj. kwotę 2.179 zł. Przy uwzględnieniu skapitalizowanych odsetek w kwocie 109,63 zł należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.288,63 zł. Kwota przyznana przez pozwanego na skutek złożonej reklamacji a stanowiącej różnicę pomiędzy ceną imprezy turystycznej dwutygodniowej a tygodniowej nie była wystarczająca, z racji że długość imprezy turystycznej nie jest jedynym kryterium wpływającym na wysokość ceny imprezy.

Odnosząc się co do żądania o zadośćuczynienie za tzw. zmarnowany urlop należy wskazać, iż powodowie udowodnili negatywne przeżycia jakie spowodowało skrócenie letniego wypoczynku. W oparciu o art. 11 a ustawy o usługach turystycznych kompensowana jest nie tylko szkoda materialna, lecz także szkoda określana jako utrata lub zmniejszenie przyjemności z wakacji, utracony wypoczynek, czy też zmarnowany urlop w związku z nienależytym wykonaniem umowy przez organizatora imprezy turystycznej umowy. Utracony urlop określany jest jako utrata oczekiwanych w związku z zawarciem umowy przyjemnych przeżyć, związanych najczęściej z podróżą, relaksem i wypoczynkiem. Konsument ma prawo do uzyskania odszkodowania za uszczerbek niemajątkowy poniesiony na skutek nienależytego wykonania zobowiązania.

Wskazać należy, iż Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 listopada 2010 r. (sygn. III CZP 79/10, LexPolonica nr 2412173) wskazał, że przepis art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych może być podstawą odpowiedzialności organizatora turystyki za szkodę niemajątkową klienta w postaci tzw. zmarnowanego urlopu.

Przez zmarnowany urlop należy rozumieć utracone nadzieje związane z oczekiwaniem spędzenia wolnego czasu w przyjemnej atmosferze, czy też konieczność zajmowania się na wczasach sprawami niezwiązanymi z wypoczynkiem, w tym na przykład zmianą pokoi hotelowych z powodu ich niskiego standardu, czy wywołaną innymi okolicznościami. Sąd Najwyższy wskazał przy tym, iż, urlop (okresowy odpoczynek) stanowi elementarną składową higieny psychicznej oraz jest środkiem odnowy somatycznej, a w związku z tym czynnikiem wpływającym bezpośrednio na zdrowie człowieka, będące jednym z podstawowych dóbr osobistych (art. 23 in principio KC). Nie można wykluczyć, że w niektórych sytuacjach działanie (zaniechanie) organizatora turystyki, skutkujące „zmarnowaniem urlopu”, będzie jednocześnie naruszeniem jakiegoś dobra osobistego, w tym np. zdrowia. Podkreśla się, że odszkodowaniu mogą podlegać -wywołane niewykonaniem umowy - ujemne doznania psychiczne związane z cierpieniem, bólem lub zakłóceniem spokoju psychicznego; w tych ujemnych doznaniach mieszczą się przykrości spowodowane „zmarnowaniem urlopu”. Podobne stanowisko zajął także Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 24.03.2011 r. I CSK 372/10

W orzecznictwie sformułowano pogląd zgodnie z którym „punktem odniesienia przy wyliczaniu zadośćuczynienia za „zmarnowany urlop” powinien być stopień zawinienia organizatora oraz rozmiar dyskomfortu klientów, spowodowanego nienależytym wykonaniem zobowiązania przez pozwaną. Nie bez przyczyny bowiem roszczenie o zadośćuczynienie nazywa się roszczeniem o naprawienie szkody za „utrata przyjemności z wakacji”, „zmarnowany wypoczynek”. Zatem szkoda polega w dużej mierze na zawiedzionych nadziejach, co do spodziewanych, przyjemnych przeżyć, na utracie możliwości zrelaksowania się w czasie urlopu, będącego stosunkowo krótką przerwą w aktywności zawodowej, na konieczności zajmowania się w to miejsce sprawami niezwiązanymi z wypoczynkiem, a wynikającymi z konieczności reklamowania warunków pobytu.” W rozpatrywanym przypadku nie ma wątpliwości, iż taka szkoda niemajątkowa, w postaci skróconego aż o połowę pobytu wystąpiła. Powodowie wykazali, iż bardzo długo czekali na zrealizowane planów urlopowych, zaś plan odpoczynku w ciepłych krajach został skrócony o połowę. Zaplanowanie urlopu było trudne z racji świadczenia pracy zarówno przez J. S. oraz K. R.. Było to pierwszy wyjazd do ciepłych krajów, zaś powodowie bardzo liczyli na odpoczynek od codziennych obowiązków a małoletni A. R. na atrakcje, których nie ma na co dzień, w tym na zobaczenie żółwi. W efekcie skrócenia planowanego pobytu, powodowie mogli uważać, że inwestycja w ich odpoczynek i zdrowie w dużej mierze została zmarnowana.

Co do wysokości zadośćuczynienia należy podnieść, iż kryteria, pozwalające na ustalenie odpowiedniej w okolicznościach danej sprawy sumy, nie są ściśle określone. Należy jednak zauważyć, że ustalenie, jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest „odpowiednia” należy do sfery swobodnego uznania sędziowskiego. W ocenie Sądu

odpowiednia kwota zadośćuczynienia za zmarnowany urlop kształtuje się na poziomie kwoty 1.000 zł dla każdego uczestnika imprezy turystycznej i w takiej też wysokości żądanie powodów w zakresie zadośćuczynienia zostało uwzględnione. Nie bez znaczenia dla miarkowania wysokości obowiązku zadośćuczynienia pozostawała przyczyna skrócenia wczasów powodów bowiem jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego była ona stricte ekonomiczna – nie dotyczyła natomiast bezpośrednio kwestii bezpieczeństwa powodów. W tym stanie rzeczy Sąd uznał, że zadośćuczynienie w wysokości około 1/3 kosztów usługi, której cena wynosiła 8.958 zł, to jest w kwocie 3.000 zł, będzie adekwatne do stopnia szkody niemajątkowej, w postaci nieudanych wakacji. W pozostałym zakresie powództwo należało oddalić.

Sąd na podstawie art. 481 k.c. w związku z art. 455 k.c. zasądził odsetki ustawowe od kwoty 2.179 zł od dnia 11 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty, od kwoty 109,63 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz od kwot po 1.000 zł dla każdego z powodów od dnia 11 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty uwzględniając, że żądanie powodów winno zostać spełnione na skutek złożonej reklamacji.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia przepis art. 100 k.p.c. zgodnie z którym „w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.” Na koszty procesu w wysokości 2.774 zł składały się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 340 zł, koszty zastępstwa procesowego obu stron w wysokości 2.400 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 34 zł. Powodowie wygrali sprawę w ok 75 %. Należało zatem zasądzić od pozwanego na rzecz powodów kwotę 918 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Mając na uwadze powyższe, na podstawie przywołanych przepisów orzeczono jak w sentencji wyroku.